

POSTANOWIENIE

12 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 12 marca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. M. i M. M.1
przeciwko S. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej S. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 11 kwietnia 2024 r., I ACa 1118/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[PG]

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym przeciwko S. S.A. z siedzibą w W., ostatecznie zmodyfikowanym pismem z 15 września 2022 r., powodowie M. M. i M. M.1 domagali się zasądzenia od strony pozwanej łącznie, ewentualnie solidarnie na rzecz powodów kwoty 348.137,98 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 116.117,33 zł od dnia 5 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 232.020,65 zł od dnia 13 września 2022 r. do dnia zapłaty, stanowiącej nienależnie

pobrane przez Bank świadczenia na podstawie umowy kredytowej nr [...] z dnia 28 lutego 2008 r.; zasądzenia od strony pozwanej łącznie, ewentualnie solidarnie na rzecz powodów kwoty 47.340,56 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 14.134,14 CHF od dnia 5 lipca 2017 r. do dnia zapłaty, od kwoty 33.206,42 CHF od dnia 7 lutego 2020 r. do dnia zapłaty, stanowiącej nienależnie pobrane przez Bank świadczenia na podstawie umowy kredytowej nr [...] z dnia 28 lutego 2008 r.; ewentualnie, w przypadku nieuznania powyższego żądania za zasadne zasądzenia od strony pozwanej łącznie, ewentualnie solidarnie na rzecz powodów kwoty 197.359,34 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 47.536,77 zł od dnia 5 lipca 2017 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3.989,11 zł od dnia 7 lutego 2020 r. do dnia zapłaty, od kwoty 145.833,46 zł od dnia 13 września 2022 r. do dnia zapłaty, z tytułu nienależnie pobranych przez bank świadczeń w okresie od 12 marca 2008 r. do 29 grudnia 2017 r. na podstawie bezskutecznych postanowień waloryzacyjnych zawartych w wyżej wskazanej umowie kredytowej oraz zasądzenia kosztów postępowania.

Powodowie wskazali, że 28 lutego 2008 r. zawarli z określonym Bankiem umowę kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr [...] na kwotę 285.000 zł. Kwota kredytu została przeznaczona na sfinansowanie zakupu lokalu mieszkalnego położonego w K. Powodowie podnieśli, że sporządzona na wzorcu umownym umowa kredytu zawierała w swej treści postanowienia abuzywne, czego konsekwencją jest nieważność całej umowy. Ponadto powodowie wskazali, że nie mieli wpływu na uzgodnienie z bankiem postanowień umowy. W opinii powodów pozwany Bank działał wbrew dobremu obyczajom, poprzez nierównomierne rozkładanie praw i obowiązków między stronami, a także nie spełnił jako przedsiębiorca obowiązku informacyjnego względem powodów będących konsumentami.

W odpowiedzi na pozew strona pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z 8 marca 2023 r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu w pkt I zasądził od strony pozwanej łącznie na rzecz powodów 63.137,98 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 września 2022 r. do dnia zapłaty; w pkt II zasądził od strony pozwanej łącznie na rzecz powodów 47.340,56 CHF z

ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot 14.134,14 CHF od dnia 18 września 2018 r. do dnia zapłaty oraz 33.206,42 CHF od dnia 20 lutego 2020 r. do dnia zapłaty; w pkt III oddalił powództwo w pozostałym zakresie, zaś w pkt IV i V rozstrzygnął o kosztach procesu i kosztach sądowych.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w części, tj. co do pkt I, II oraz IV i V rozstrzygnięcia. W apelacji zarzucano, że Sąd I Instancji wydając wyrok w zaskarżonym zakresie dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego oraz materialnego. W rezultacie strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości. W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

W ocenie Sądu odwoławczego apelacja strony pozwanej jako niezasadna podlegała oddaleniu w całości. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zasadniczo nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego co do skutku nieważności przedmiotowej umowy, która badana była w realiach przedmiotowej sprawy przesłankowo w ramach zgłoszonego żądania majątkowego. Sąd Apelacyjny zajął stanowisko, zgodnie z którym w przypadku nieważności umowy kredytowej będącej skutkiem implementowania w jej treści postanowień abuzywnych nie mogących być zastąpionymi, nie znajduje zastosowania tzw. „teoria dwóch kondykcji”. W ocenie Sądu Apelacyjnego, prawidłowo Sąd I instancji przyjął, że postanowienia umowne zawarte w kontestowanych zapisach § 2, § 4 ust. 1a, § 9 ust. 2, oraz § 11 ust. 4 umowy kredytu hipotecznego zawartej 28 lutego 2008 r. ocenić należało jako niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., co powodowało utratę bytu całej umowy, wobec tego, że na skutek eliminacji klauzul określających główne świadczenia stron nie mogła być ona wykonywana.

Ostatecznie Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 11 kwietnia 2024 r. oddalił apelację strony pozwanej.

Pozwany S. S.A. z siedzibą w W., skargą kasacyjną zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Wrocławiu w całości. Skargę tę oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego, tj.: art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c. poprzez ich błędną wykładnię; art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c., art.

358 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. XLIX ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny oraz art. 41 ustawy z dnia 29 kwietnia 1936 roku - Prawo wekslowe, poprzez ich niezastosowanie do spornej umowy; art. 385¹ § 1 i 2 k.c. i art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5.04.1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, poprzez dokonanie ich błędnej wykładni; art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z 385¹ § 1 k.c., poprzez ich błędną wykładnię.

Na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący wniósł o przyjęcie jego skargi do rozpoznania, ze względu na istnienie potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 385¹ § 1 i 2 k.c., w zakresie, w jakim odnoszą się one do skutków uznania postanowień umownych za abuzywne i możliwości zastąpienia takich postanowień przepisami dyspozytywnymi oraz z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności ustalenia, czy brak możliwości oszacowania kwoty, którą strona umowy kredytu będzie świadczyć w przyszłości stanowi *per se* o niejednoznaczności tego postanowienia umownego, a w konsekwencji, czy postanowienie takie powinno podlegać badaniu pod kątem abuzywności.

We wnioskach skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i orzeczenia co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę powodowie wnieśli o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, a w razie jej przyjęcia do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, o następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w

orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie poprzez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący powołał się w skardze na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., lecz żadna z nich nie wystąpiła.

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisu, na tle którego ono powstało i przedstawieniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ. i z 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. i z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

W odniesieniu do podnoszonych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania kwestii prawnych i wątpliwości interpretacyjnych odnoszących się do

tw. kredytów frankowych należy stwierdzić, że zostały już one wyjaśnione szczegółowo w orzecznictwie sądowym, nie ma zatem podstaw, aby się do nich ponownie odnosić (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach I CSK 2225/23, I CSK 2268/23, I CSK 2291/23 i I CSK 2334/23 oraz wyroki w sprawach II CSKP 957/23, II CSKP 1002/23, II CSKP 1956/22, II CSKP 2164/22 i II CSKP 2295/22, II CSKP 690/23).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., w zakresie zaś odsetek, opierając się na art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 2324). Zasądzone koszty obejmują wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według stawki minimalnej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

Na marginesie należy wskazać, że w zdaniach odrębnych do uzasadnień wyroków Sądu Najwyższego w sprawach II CSKP 377/22 i II CSKP 395/22 oraz w zdaniach odrębnych do wyroków Sądu Najwyższego w sprawach II CSKP 616/22, II CSKP 701/22 i II CSKP 1511/22, podjęto próby rozwiązania zagadnień prawnych związanych z klauzulami przeliczeniowymi i klauzulami walutowymi, w tym klauzulami ryzyka walutowego - przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej - na tle konkretnych stanów faktycznych w odniesieniu do problematyki nieważności umów kredytowych indeksowanych i denominowanych do waluty obcej, zawieranych z konsumentami, jednak zaprezentowane tam koncepcje nie zyskały akceptacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych.

[PG]

[a.f.]